

АТОМНИК України

№21 (443) 21 травня 2009 року

Заснована 1 грудня 2000 року

ГАЗЕТА ПРОФЕСІЙНОЇ СПІЛКИ

ПРАЦІВНИКІВ АТОМНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ ТА ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ

КОЛЕКТИВНИЙ ДОГОВІР — ОСНОВА СОЦІАЛЬНО-ТРУДОВИХ ВІДНОСИН

Председатель профкома харьковского спецкомбината «Радон», член ЦК Атомпрофсоюза Виктор РЯБУХИН: «В ЗАЩИТЕ ИНТЕРЕСОВ РАБОТНИКОВ ПРОФСОЮЗУ ДО ВСЕГО ЕСТЬ ДЕЛО»

Харьковский государственный межобластной спецкомбинат — одно из шести подразделений, входящих в систему Украинского государственного объединения «Радон», занимается обращением с радиоактивными отходами не атомно-энергетического цикла.

Корреспондент «Атомника Украины» беседует с председателем профкома, начальником службы радиационной безопасности и охраны окружающей среды предприятия Виктором РЯБУХИНЫМ (на фото).

— Виктор Иванович, как давно вы работаете на спецкомбинате и состоите в профкоме?

— Я двадцать лет проработал в Харьковском физико-техническом институте НАН Украины, а в 1995 году перешел на спецкомбинат. Здесь работаю по специальности (теоретическая ядерная физика) и применяю свои знания на практике. Начинать с должности инженера-физика, и уже четвертый год являюсь начальником службы радиационной безопасности спецкомбината. Что касается профсоюза, в выборных органах я состою с 1998 года, — сперва был заместителем председателя профкома, и вот уже второй срок меня избирают председателем первичной профорганизации предприятия. Как неосвобожденному председателю профкома, который состоит из пяти человек, надо сказать, что работать приходится не просто, особенно в таком небольшом коллективе, поскольку все профсоюзные вопросы, защита социально-экономических и трудовых прав сотрудников так или иначе могут перейти в конфликтные отношения с администрацией. С 2007 года являюсь членом Цент-

рального комитета Атомпрофсоюза.

— Расскажите, пожалуйста, о вашем предприятии.

— Наш спецкомбинат занимается обращением с радиоактивными отходами не атомно-энергетического цикла, которые образуются в отраслях медицины, науки, промышленно-

тор. Слава Богу, это руководство порядочный, умный, правильно понимает и профсоюзные заботы, и нужды предприятия. Во всяком случае партнерское взаимодействие с ним, на мой взгляд, складывается нормально. Он отстаивает свои позиции, я — свои, там, где можно, приходим к компромиссу.

Проблема на порядок денный V Пленума ЦК Атомпрофспілки, 22 травня 2009 року

сти. Сейчас наш коллектив насчитывает 60 с небольшим человек, из них 51 — члены профсоюза.

— Как вы оцениваете взаимоотношения профсоюза с руководством спецкомбината?

— Фактически такие отношения у нас осуществляются по линии: председатель профкома — дирек-

тор. — На вашем предприятии действует коллективный договор?

— Мы сейчас готовим новую редакцию этого основного трудового документа, работа уже практически сделана. С ним мы пойдем на переговоры с администрацией. В принципе, позиций, которые не предусмотрены для нас

законодательством, в коллективном договоре не так и много. Дело в том, что у предприятия нет прибыли и финансировать дополнительные социальные льготы нам очень трудно. Хотелся отметить, что мы входим в систему МЧС Украины, с которым в течение последних лет постоянно возникали проблемы при заключении нового Отраслевого соглашения с нашим Атомпрофсоюзом. До недавнего времени фактически действовало такое соглашение за 2004—2005 год. Наконец-то, благодаря настойчивым и последовательным усилиям Атомпрофсоюза, появилось новое Отраслевое соглашение на 2009—2010 годы, на основании которого мы вносим изменения в свой коллективный договор.

(Окончание на 2-й стр.)

ЯДЕРНО-ПАЛИВНЫЙ ЦИКЛ — ОРГАНИЧНА СКЛАДОВА ЯДЕРНОЇ ГАЛУЗІ

СТРИМУЄТЬСЯ РОЗВИТОК АТОМНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

через нерозв'язання еколого-технічних і соціальних проблем колишнього виробничого об'єднання «Придніпровський хімічний завод»

Дніпродзержинськ — знамените місто колишнього генсека Леоніда Брежнєва (тут він народився), де зберігся другий в Україні за потужністю металургійний комбінат ім. Дзержинського, хімічний комбінат «Азот» — посідає особливе місце на радіологічній карті Дніпропетровської області. Що, насамперед, обумовлено загрозовим станом 9-ти могильників (сховищ) радіоактивних відходів, що знаходяться у місті. Це надзвичайно небезпечні побічні продукти уранового виробництва колишнього ВО «Придніпровський хімічний завод», накопичені за 1954—1968 роки. 1975 року уранову програму на підприємстві було скасовано, а на його дезактивацію потрібні були величезні кошти — 3,4 трильйона рублів, яких держава тоді не виділила. Хоча податки за уранові могильники необхідно було платити... Невдовзі «золота доба» досі процвітаючого промислового гіганта, що мав багато пільг за період своєї роботи, закінчилася. Економічні труднощі «горбачовського» і подальших періодів, недалекогоглядна політика керівництва заводу з унікальними можливостями за перших років незалежності України призвели до його остаточного розпаду. Це були чорні часи... Хронічні невплати зарплати. До речі, у 1995 році тут відбувся перший в історії міста мітинг-страйк. Марш протесту на території заводу з торхотінням порожніми каструлями організував та очолив працівник цирконієвого виробництва Василь Кісільов, якого через рік обрали головою цеховою профспілки. Цю почесну місію Василю Гатовичу спільчани, а це весь трудовий колектив нинішнього державного науково-виробничого підприємства «Цирконій», довіряють виконувати досьогодні.

Досить сказати, що за таких часів кількість працівників заводу скоротилася більш як утричі. Багатьом із цих людей так і не виплатили борг із зарплати, що зтягнувся на роки. І лише завдяки наполегливим зусиллям Атомпрофспілки, в її особі Представника профспілки Тамари Олексіївни Федоренко та за підтримки Ради голів профкомів Дніпродзержинської об'єднаної організації профспілки торік, за підсумками наради з Прем'єр-міністром України, було відновлено соціальну справедливості — виплачено наддесятирічні борги із зарплати близько 1,5 тисячі колишніх заводчан.

У людському вимірі ще є болючим питання про визначення статусу ветеранів ВО ПХЗ, які постраждали від радіоактивного опромінення та інших особливо шкідливих впливів. Суть у тому, що більш як півстоліття не спаладала завіса надсекретності ПХЗ. Тож радіаційну дозу, що отримували працівники заводу, зазвичай не фіксували в їхніх медичних картках, аби не розголошувати державну таємницю для загалу. І скільки хто «набрал» тієї дози, починаючи з вересня 1949 року, коли на ПХЗ вперше була отримана й атестована уранова продукція, ніхто достовірно не знав і не відає досі. Як і про страшну спадщину колишнього Союзу — радіоактивні могильники (на мільйони тонн РАВ), що займають величезні «мертві зони» і зловісно зачалися під 15-метровим прошарком фосфогіпса, що також є екологічно небезпечним відходом ПХЗ.

Складність та критичність стану справ на території колишнього заводу, включаючи соціальні проблеми, потребують нагальних дій, реальних законів, рішень та заходів. Влада і держава, суспільство мають усвідомлювати, і на публічному рівні це визнано після аварії на ЧАЕС, що радіоактивна загроза, еквівалентна Чорнобиллю, чатує саме на ПХЗ, у Дніпродзержинську. Бо, не дай Бог, коли через природну стихію разом із водою радіонукліди потраплять в основне русло Дніпра — катастрофа неминуча.

(Закінчення на 2—3-й стор.)

ПАМ'ЯТАЄМО

Роковини по Олександрі ПОНОМАРЕНКУ

Рік тому на 67-му році пішов із життя колишній член Президії ЦК Атомпрофспілки, голова Южно-Української об'єднаної організації профспілки **Олександр Васильович ПОНОМАРЕНКО** — щедра на добро і чуйність, мудра, правдива, талановита й життєлюбна, вірна своєму обов'язку людина, яка була одним із перших активних засновників і розбудовників Профспілки працівників атомної енергетики та промисловості України, багато десятиків років самовіддано служила гуманній профспілковій справі, чверть віку віддала розвитку первинної профорганізації Южно-Української АЕС.

Нехай душа його на небесах навек пребуде.

Президія ЦК Атомпрофспілки

Працівники редакції «Атомника України» долучаються до світлої пам'яті щирого прихильника, друга і найкращого пропагандиста газети серед трудового люду. Усі, хто знав цю турботливу і життєрадісну людину, — згадайте разом з нами.

СОЦІАЛЬНІ ЦІННОСТІ «ЕНЕРГОАТОМА»

Встречай праздник с бесплатной квартирой

Накануне 9 Мая семьдесят две семьи энергодарцев получили ключи от новых квартир.

Выступая перед новоселами, генеральный директор ОП ЗАЭС Вячеслав Тищенко сказал, что в НАЭК «Энергоатом» и на Запорожской атомной электростанции жилищное строительство не прекращается. Буквально напротив заселяемого дома есть еще две новостройки, в которых атомщики скоро получат отличные квартиры. А сегодняшней двойной праздник новоселы и их дети запомнят на всю жизнь, поскольку для них дата 9 Мая будет означать начало нового жизненно-

го этапа. Генерального директора поддержал председатель профкома ОП ЗАЭС Николай Захаров и добавил, что сегодня в Украине нет промышлен-

ных предприятий, которые бесплатно предоставляют жилье своим работникам.

(Материал по теме — на 4-й стр.)

Фото Николая КУЛАГИНА

КОЛЕКТИВНИЙ ДОГОВІР — ОСНОВА СОЦІАЛЬНО-ТРУДОВИХ ВІДНОСИН

Председатель профкома харьковского спецкомбината «Радон», член ЦК Атомпрофсоюза Виктор РЯБУХИН: «В ЗАЩИТЕ ИНТЕРЕСОВ РАБОТНИКОВ ПРОФСОЮЗУ ДО ВСЕГО ЕСТЬ ДЕЛО»

(Окончание.

Начало на 1-й стор.)

— Как выполнялся коллективный договор предприятия в прошлом году?

— Колдоговор практически по всем разделам выполнялся. Однако, единственный пункт договора, который периодически нарушается не по вине администрации, касается двухразовой выплаты зарплаты в течение месяца. Это зависит от того, как осуществляется финансирование предприятия. Мы зарплату получаем из бюджетных денег. Соответственно, когда идет регулярное финансирование, этот пункт договора соблюдается, а когда по каким-то причинам задерживается, здесь мы сделать ничего не можем, несмотря на договор. Но важно отметить, что при этом задолженностей по зарплате не было. И других нарушений колдоговора тоже.

У нас есть два острых вопроса, — специтация и льготные пенсии. И в первом, и во втором случае проблема заключается в несовершенстве нашего законодательства. Например, в законе «Об охране труда», в статье 7 идет речь о том, что те, кто работает во вредных и тяжелых условиях труда, имеют право на получение лечебно-профилактического питания, а порядок выдачи питания регулируется соответствующими нормативными актами. Но дело в том, что этих актов до сих пор не существует. Согласно другому закону, право на получение такого питания есть у людей, работающих не просто во вредных, а в особо вредных условиях. Одним словом, этот вопрос еще не решен, мы с 2004 года им занимаемся, пишем письма в Минздрав, в Минтруда. Пока ничего не изменилось.

Что касается льготной пенсии. В Украине принято постановление, которое гарантирует право на льготную пенсию за работу во вредных условиях, но там речь идет о сотрудниках, занятых на конкретных видах работ: погрузка, выгрузка, обращение с РАО и так далее. У нас же на этой вредной работе трудятся также люди из службы радиационной безопасности, поскольку действующими законами предписано все работы проводить при постоянном дозиметрическом контроле. И вот для этих сотрудников льгот по пенсии не предусмотрено. Хотя это странно, ведь дозиметри-

рист должен всегда присутствовать при выполнении таких работ. Его задача — измерять уровень радиации, чтобы не было превышения ее нормы, до начала работы и после завершения. Но в инспекции, которая проверяет правильность оформления льготной пенсии, говорят, что служба радиационной безопасности на такую пенсию права по закону не имеет, дескать, эти люди лопатами с РАО не работают.

В постановлении, о котором говорил, есть интересный абзац. В нем уточняется, что разъяснения по применению этого постановления даются по требованию в каждом случае отдельно. Вот мы решили воспользоваться этим пунктом и сейчас написали письмо в Министерство труда, а также коллективно обращаемся с просьбой через газету «Атомник Украины» разъяснить данную ситуацию. Ведь сотрудники службы радиационной безопасности у нас участвуют во всех рабочих операциях и, в принципе, дозую на грузку получают даже большую, чем остальные работники. Отстаивание своих трудовых прав у нас имеет определенные особенности, поскольку по закону мы не можем бастовать. Ну и «виновники» наших этих проблем, как правило, сидят не в кабинете, который находится в административном здании, так что пикеты на месте ничего не дадут.

Что касается безопасности труда, то травматизма у нас не было. Спецдеждой и средствами индивидуальной защиты нас обеспечивают в срок и в соответствии с нормами.

— Поддерживаете ли вы связь с ветеранами, пенсионерами комбината?

— Все ветераны у нас состоят на учете. Конечно, если у них возникают проблемы, они обращаются в профком, и мы помогаем, например, предоставляем им материальную помощь, уделяем внимание к Новому году, на государственные праздники... Наши возможности ограничены, поскольку профсоюзная организация небольшая, ежемесячные поступления составляют 500—600 гривен. Соответственно, материальная помощь у нас порядка 200—250 гривен. Те, кто нуждается в лечении, предоставляют документы о заболевании, и мы помогаем. Это одно из основных

направлений работы профкома.

Наверное, очень важный момент, который сплачивает нашу организацию, это товарищество и чувство причастности к коллективу. Люди, состоящие в профсоюзе, чувствуют себя частью целого и не испытывают одиночества. Мы практикуем совместные выезды на экскурсии, природу. Все друг друга знаем и это пока цементирует наше единство.

— Что, на ваш взгляд, можно назвать приоритетом в работе профсоюза?

— Как председатель профкома вижу основную цель в защите прав и интересов работников предприятия. По идее, если бы все законы соблюдались, профсоюз был бы не нужен. Но из-за того, что законы у нас несовершенны, отдельные статьи противоречат друг другу, их выполнение усложняется. Защитная функция профсоюза не всегда лежит на поверхности. Если администрация работает нормально и руководитель порядочный, то может возникнуть ощущение, что профсоюз не нужен. Но это иллюзия, и наши люди это понимают. Особенно необходимость работы профсоюза видна, к примеру, когда происходят сокращения. Для того, чтобы человека уволить, нужно согласие всего профсоюза. Здесь не получится произвола со стороны руководства.

— Часто ли приходится увольнять людей?

— Недавно мы были вынуждены уволить по сокращению штатов двоих молодых работников в связи со снижением финансирования. Оба они имели небольшой трудовой стаж и в профессиональном отношении проигрывали своим коллегам. Плохо, конечно, когда сокращения происходят, это тяжелый процесс и для сокращаемого, и для администрации, и для профсоюза, но в теперешней финансовой ситуации у нас не было другого выхода.

— Как вообще повлиял кризис на работу предприятия?

— У нас были обильные планы на этот год, но сейчас потенциальные заказчики комбината притихли, видно, у них тоже свои сложности. На второе полугодие пока стоит большой знак вопроса по поводу финансирования спецкомбината, которое осуществляется через специальный фонд. Он создается за счет финансовых от-

числений предприятий, на которых образуются радиоактивные отходы. В этом фонде сейчас денег нет. Но поскольку работникам нужно платить зарплату и нести другие финансовые затраты, то пока для этих целей на первое полугодие выделили взаимные средства из резервного фонда. С расчетом, что специальный фонд наполнится, мы оттуда получим деньги и погасим долг. Но пока в этом вопросе нет ясности. Уже не говорю о том, что сейчас резко возрастают расходы на тепло, газ.

— Принимал ли профсоюз какие-то меры, чтобы защитить сотрудников в этот период?

— На уровне бюджетного предприятия мы особых антикризисных мер принять не можем. Два месяца работали по сокращенной рабочей неделе с тем, чтобы из тех денег, которые комбинату дали взаимные, немного сэкономять. Потому что зарплата — это, конечно, главный приоритет, но потратить все деньги на зарплату, чтобы потом не хватало средств, чтобы заплатить за свет, тепло, бензин и прочее, нельзя, — предприятие остановится. Поэтому, когда зашла речь о том, чтобы перейти на 4-дневную трудовую неделю, мы провели соответствующую работу с людьми. Они с пониманием отнеслись, все добровольно написали заявления — ведь лучше потерять час работы, чем уйти в отпуск без денежного содержания.

— Как вы распорядитесь профсоюзным бюджетом?

— Должен сказать хорошие слова в адрес ЦК Атомпрофсоюза, в 2008 году они пошли нам навстречу и установили фиксированную сумму отчислений в год, поэтому мы уже в том же году смогли всем коллективом выехать на автобусную экскурсию...

— Какие у профорганизации планы на 2009 год?

— Главное — это повседневная работа по обеспечению выполнения всех пунктов коллективного договора, наших двухсторонних обязательств. Чтобы осуществлялась производственная деятельность, а у членов профсоюза была зарплата, социальные гарантии. Вообще для профсоюза нет вопросов только производственных или профсоюзных — в защите интересов работников нам до всего есть дело.

Беседовала
Ольга СУШКО

ЯДЕРНО-ПАЛИВНИЙ ЦИКЛ

СТРИМУЄТЬСЯ

(Закінчення.

Початок на 1-й стор.)

Профспілковий «Атомник України» за весь період свого існування регулярно порушує цю гостру екологічно-технічну та соціальну тему, якій лише торік було присвячено п'ять великих та низка цільових інформаційних матеріалів.

Удруге до цього питання повертається профільний Комітет Верховної Ради, очолюваний Анатолієм Івановичем Семиногою. 18 березня відбулося чергове візне засідання комітету з порядком денним: про виконання Програми поліпшення екологічного стану Дніпропетровської області за рахунок зменшення забруднення довкілля основними підприємствами-забруднювачами на 2007—2015 роки та стан виконання рішення візного засідання комітету від 3 червня 2008 року №17/1 «Про розгляд екологічних і соціальних питань в районі розташування колишнього виробничого об'єднання «Придніпровський хімічний завод».

Пропонуємо читачам ознайомитися з рішенням другого питання (зі скороченнями) парламентського Комітету з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи від 18.03.2009 року №43/4.

«1. Своім рішенням Комітет звернув увагу Кабінету Міністрів України (далі — КМУ) на незадовільний стан виконання завдань Державної програми приведення небезпечних об'єктів виробничого об'єднання «Придніпровський хімічний завод» (далі — ВО «ПХЗ») в екологічно безпечний стан і забезпечення захисту населення від шкідливого впливу іонізуючого випромінювання на 2005—2014 роки та надав конкретні рекомендації Уряду та іншим центральним і місцевим органам виконавчої влади, Генеральній прокуратурі, НАН України.

З метою об'єднання зусиль законодавчої та виконавчої гілок влади для вирішення проблемних питань міста Дніпропетровська 4 червня 2008 року проведено робочу зустріч представників Комітету з Прем'єр-міністром України, після якої на підставі рішення Комітету в оперативному порядку було підготовлено та 6 червня минулого року проведено розширену нараду під головуванням Глави Уряду. Відповідно до рішення наради від 11.06.2008 року за №857-р затверджено розпорядження Кабінету Міністрів України «Про утворення міжвідомчої комісії з розв'язання екологічних проблем м. Дніпропетровська» (далі — Міжвідомча комісія), згідно з яким Міжвідомчою комісією розроблено та розпорядженням КМУ від 12.11.2008 року №1425-р затверджено План першочергових заходів на період до 2009 року з поліпшення екологічного стану м. Дніпропетровська.

План першочергових заходів (далі — План) враховує основні рекомендації, викладені в рішенні Комітету, і включає в себе три окремих цільових програми.

Незважаючи на активні спільні дії Міністерства енергетики та Кабінету Міністрів України за Планом у IV кварталі 2008 року розпочато не було (згідно з розпорядженням Уряду від 12.11.2009 року №1425-р на ці цілі передбачалося виділити 44,68 млн. грн. бюджетних коштів).

Відповідно до Плану вартість робіт у 2009 році за трьома його напрямками становить:

24,6 млн. грн. на приведення об'єктів колишнього ВО «ПХЗ» в екологічно безпечний стан та посилення захисту населення від шкідливих наслідків іонізуючого випромінювання;

24,1 млн. грн. на забезпечення охорони та фізичного захисту небезпечних об'єктів заводу та режимної території;

97,9 млн. грн. на першочергові екологічні заходи у місті Дніпропетровську.

Законом України «Про Державний бюджет України на 2009 рік» передбачено фінансування практично у повному обсязі робіт за першим (28,55 млн. грн. разом із діючою Державною програмою) та другим (24,1 млн. грн.) напрямками Плану, видатків на реалізацію заходів за третім напрямком Плану у Державному бюджеті на 2009 рік взагалі не передбачено.

2. У 2008 році на здійснення заходів діючої Державної програми приведення небезпечних об'єктів ВО «ПХЗ» в екологічно безпечний стан і забезпечення захисту населення від шкідливого впливу іонізуючого випромінювання (далі — Державна програма), затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 26.11.2003 року №1846, було виділено 4036,0 тис. грн. На кінець року використано 4017,9 тис. грн., повернено в бюджет 18,1 тис. грн. (економія коштів за рахунок зменшення ціни на послуги за результатом проведених торгів).

Всі заплановані на 2008 рік заходи Державної програми виконані у повному обсязі.

3. Продовжується реалізація Державної програми приведення небезпечних об'єктів ВО «ПХЗ» в екологічно безпечний стан і забезпечення захисту населення від шкідливого впливу іонізуючого випромінювання на 2005—2014 роки. Відповідно до Закону України «Про Державний бюджет України на 2009 рік» на здійснення заходів Державної програми передбачається виділити 4,036 млн. грн. (100%).

Слід зазначити, що у першому кварталі поточного року виділені кошти на реалізацію заходів як Плану, так і Державної програми, взагалі не передбачено. Таким чином, як і в 2008 році, виникає загроза зриву виконання робіт з мінімізації впливу уранових об'єктів на населення та довкілля, технічного нагляду за хвостосховищами та моніторингу радіаційного стану в районі їх розташування, природоохоронних заходів у м. Дніпропетровську.

4. Протягом 2008 року були проведені дослідження хвостосховищ «База С», «Центральний Яр», «Дніпровське», за результатами яких вперше в Україні рекомендовано використання відходів уранового виробництва як вторинної сировини. Науково-дослідні роботи були проведені за сприянням Дніпропетровської обласної державної адміністрації за рахунок коштів обласного фонду охорони навколишнього природного середовища.

СОЦІАЛЬНІ НОВИНИ

ЗБІЛЬШЕНО РОЗМІР ДОПОМОГИ НА ДІТЕЙ

Сім'ї з невеликим сукупним доходом мають право на збільшення розміру допомоги по догляду за дитиною до трьох років зі 130 до 501 грн. Про це дніпчан на брифінгу повідомила заступник міністра праці та соціальної політики Олена Гаряча.

За її словами, вже більш як 600 тис. сімей отримують допомогу по догляду за дитиною до трьох років у розмірі до 501 грн. Ще 600 тис. отримують мінімально гарантовану державою суму 130 грн. Таку суму допомоги виплачують тим, хто пред'явив у органи соціального захисту лише свідоцтво про народження дитини. Якщо сім'я малозабезпечена, то розмір допомоги по догляду за дитиною розраховується індивідуально і може становити від 130 до 501 грн. «130 грн. — це та гарантія, нижче якої допомоги не виплачують. Кожна сім'я, яка потребує додаткової допомоги, може

подати в органи соціального захисту декларацію про доходи й одержати більшу допомогу», — зауважила Олена Гаряча. Крім того, цього року розмір допомоги по догляду за дитиною до трьох років збільшено з 50 до 75% від прожиткового мінімуму, а наступного року уряд планує збільшити цю допомогу до 100% від прожиткового мінімуму. Заступник міністра роз'яснила, що допомога на дітей до трьох років фінансується з державного бюджету, тому ці виплати не залежать від фінансового стану підприємства, на якому працювала мати.

ПЕНСІЙНИЙ ФОНД УКРАЇНИ ІНФОРМУЄ

Затверджено показник середньої заробітної плати (доходу) в середньому на одну застраховану особу в сумі 1514 гривень 77 копійок, який буде застосовуватись для визначення коефіцієнта заробітної плати за лютий 2009 року під час призначення пенсій

згідно із Законом України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування».

ПІДПРИЄМЦІ

СПЛАЧУВАТИМУТЬ БІЛЬШЕ

14 квітня 2009 року Кабінет Міністрів України ухвалив Постанову №366 «Про сплату внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування фізичними особами — суб'єктами підприємницької діяльності, які обрали особливий спосіб оподаткування».

Постанова передбачає, що вже з 1 травня страховий внесок для підприємців збільшиться. Його розмір, який платники визначатимуть самостійно, має бути не меншим від мінімального. Ураховуючи розмір мінімальної зарплати у 2009 році мінімальний страховий внесок для зазначених осіб становитиме: травні-червні — 207,50 грн.; липні-вересні — 209,16 грн.; жовтні-листопад — 215,80 грн.; грудні — 222,11 грн.

ОРГАНІЧНА СКЛАДОВА ЯДЕРНОЇ ГАЛУЗІ

РОЗВИТОК АТОМНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

Відповідно до висновку науковців переробка відходів є економічно доцільною при існуючих ринкових цінах. Еколого-економічна оцінка можливості та доцільності вторинної переробки відходів уранового виробництва здійснювалася з урахуванням можливості переробки їх на Гідрометалургійному заводі «СхідЗК» (м. Жовті Води).

У 2009 році планується проведення аналогічних робіт по хвостосховищу «Західне».

6. З метою забезпечення спрямування більшого обсягу коштів безпосередньо на виконання заходів Державної програми Комітет своїм рішенням рекомендував опрацювати питання звільнення від сплати податку на радіоактивне забруднені землі. За результатами обговорення на нараді, яка відбулася в Мінпаливенерго 17.10.2008 року за участю представників Мінприроди та Держкомзему, Мінпаливенерго звернулося до Мінприроди з пропозицією провести оцінку стану земель, на яких розташовані хвостосховища відходів уранового виробництва, для вирішення питання звільнення їх від сплати цього податку. Мінприроди питання досі не відпрацьовано.

8. Не відпрацьовано пропозиції на виконання рішення Комітету стосовно обґрунтування необхідності прирівняти на законодавчому рівні до аварійних невідкладних заходів Державної програми, спрямованих на запобігання виникненню радіаційних аварій та зменшення дозового навантаження на населення, а також стосовно визначення статусу режимної території промшайданчика колишнього ВО «ПХЗ».

9. Виконання рішення Комітету щодо визначення статусу та забезпечення соціального захисту ветеранів уранового виробництва колишнього ВО «ПХЗ» ускладнюється у зв'язку із неможливістю визначення чинними галузевими законодавчими актами статусу ветеранів уранового виробництва.

Крім того, оскільки в умовах світової фінансової кризи стан соціального захисту населення і, зокрема, громадян, які постраждали внаслідок ядерних аварій, випробуванням ядерної зброї і військових навчань із застосуванням ядерної зброї залежить від подальших змін в економіці країни, Мінпраці пропонує поетапно вирішувати на законодавчому рівні питання надання пільг, компенсаційних виплат та допомог для зазначеної категорії громадян, відповідні напрацювання є у Атомпрофспілкі.

Щодо доцільності та необхідності визначення статусу та додаткового соціального захисту персоналу, який працює на радіоактивно забрудненій території колишнього уранового виробництва, то, на погляд Мінпраці, вирішення питання соціального захисту ветеранів уранового виробництва може бути вирішено шляхом внесення відповідних змін до Закону України «Про захист людини від впливу іонізуючого випромінювання».

10. З 2001 року ВО «ПХЗ» знаходиться у процедурі банкрутства. Заборгованість по заробітній платі членам профспілки — колишнім працівникам у 2008 році складала 1270037,6 грн.

За підсумками наради у Прем'єр-міністра України Ю. Тимошенко, за сприяння народного депутата України Шаго Є.П., було прийнято рішення про надання Дніпродзержинській об'єднаній організації профспілки безповоротної фінансової допомоги з метою покриття втрачених грошових коштів по заробітній платі у вигляді матеріальної допомоги колишнім працівникам ВО ПХЗ.

Відповідно до Закону України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності» та Статуту Атомпрофспілки в термін з 3 червня по 29 серпня 2008 року кожному члену профспілки, який виявив бажання отримати матеріальну допомогу, проведена виплата на суму, що складає кредиторську вимогу щодо виплати заробітної плати. Матеріальну допомогу отримали 1102 особи, загальна сума виплат при цьому складала 1135758,35 грн.

11. У 2008 році не надходило коштів з державного бюджету на виконання заходів Державної програми сталого розвитку регіону видобування та первинної переробки уранової сировини на 2006—2030 роки, у державному бюджеті на 2009 рік кошти на виконання заходів цієї програми також не передбачені.

Згідно з додатком 1 до Програми реалізацію її заходів передбачено здійснювати за рахунок державного, місцевих бюджетів та інших джерел.

Законом України «Про Державний бюджет України на 2008 рік та про внесення змін до деяких законодавчих актів України» передбачалася субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на соціально-економічний розвиток у сумі 1180000,0 тис. грн., з них Дніпропетровській області — 89608,8 тис. грн., Кіровоградській області — 27569,4 тис. грн. (головний розпорядник коштів — Міністерство регіонального розвитку та будівництва України), які профінансовано майже стовідсотково.

Що стосується п. 8 додатку 1 до Програми стосовно оздоровлення та відновлення функціонування підприємств ядерно-паливного циклу, то слід зазначити, що держбюджетом на 2008 рік для Мінпаливенерго передбачалися видатки за бюджетною програмою «Заходи з реалізації Комплексної програми створення ядерно-паливного циклу в Україні та Державної програми приведення небезпечних об'єктів ВО «ПХЗ» в екологічно безпечний стан і забезпечення захисту населення від впливу іонізуючого випромінювання» у сумі 229860,4 тис. грн., джерелом яких були надходження коштів від погашення заборгованості ДП НАЕК «Енергоатом» перед цільовим галузевим фондом створення ядерно-паливного циклу в Україні за придбаний концентрат природного урану та поставлене йому на компенсаційній основі протягом 1994—1999 років ядерне паливо. Станом на 31.12.2008 року видатки за вказаною бюджетною програмою профінансовано у повному обсязі.

Крім цього, у 2008 році до складу видатків місцевих бюджетів, що враховуються при визначенні обсягу міжбюджетних трансфертів, включено кошти на забезпечення реалізації програм соціально-економічного розвитку регіонів у сумі 1000000,0 тис. грн., у т.ч. до місцевих бюджетів Дніпропетровської та Кіровоградської областей — 73380,5 тис. грн. та 22576,3 тис. грн. відповідно, які за рішенням місцевих органів влади могли бути спрямовані на фінансування заходів Програми.

Статтею 95 Конституції України встановлено, що будь-які видатки держави на загальносуспільні потреби, розмір і цільове спрямування цих видатків визначаються виключно законом про Державний бюджет України.

Законом України «Про Державний бюджет України на 2009 рік» стверджено обсяги міжбюджетних трансфертів для місцевих бюджетів.

Враховуючи, що проект Закону про Державний бюджет України на 2009 рік формувалася в умовах розгортання світової фінансово-економічної кризи, та її впливу на економіку країни, і, як наслідок, на фінансово-економічну ситуацію регіонів, статтею 76 вказаного Закону у складі Стабілізаційного фонду передбачено кошти на реалізацію інвестиційних проектів соціально-економічного розвитку регіонів із обсягом фінансування 1500000,0 тис. грн. (порядок використання яких встановлюється Кабінетом Міністрів України).

Також для Мінпаливенерго передбачено видатки за бюджетною програмою «Заходи з реалізації Комплексної програми створення ядерно-паливного циклу в Україні та Державної програми приведення небезпечних об'єктів ВО «ПХЗ» в екологічно безпечний стан і забезпечення захисту населення від шкідливого впливу іонізуючого випромінювання» у сумі 888743,5 тис. грн., джерелом яких є збір у вигляді цільової надбавки на електричну та теплову енергію та надходження коштів від реалізації галузевих резервів (виробничих запасів), уранового концентрату, цирконію та гафнію, сформованих за рахунок коштів цільового галузевого фонду створення національного ядерно-паливного циклу.

Крім того, при формуванні обсягів видатків місцевих бюджетів, що враховуються при визначенні обсягу міжбюджетних трансфертів, до їх складу включено видатки на забезпечення реалізації програм соціально-економічного розвитку регіонів у сумі 200000,0 тис. грн., у т.ч. обласним бюджетам Дніпропетровської та Кіровоградської областей — 15577,4 тис. грн. та 4765,9 тис. грн. відповідно, які за рішенням місцевих органів влади можуть бути спрямовані на фінансування заходів Державної програми забезпечення сталого розвитку регіону видобування та первинної переробки уранової сировини на 2006—2030 роки.

12. Не виконано рішення Комітету щодо створення на базі спеціалізованої медико-санітарної частини (СМСЧ-8) м. Дніпродзержинська науково-профілактичного центру з радіаційної медицини для вивчення стану здоров'я, медичного нагляду, профілактики, реабілітації та оздоровлення ветеранів колишнього ВО «ПХЗ» та членів їх сімей, працюючих на радіоактивно забрудненій території колишнього уранового виробництва, а також жителів міста та прилеглих районів, що мешкають у санітарних зонах.

15. За інформацією Державного концерну «Ядерне паливо» Мінпаливенерго Фонд державного майна України розцінив державний пакет 40% статутного капі-

талу ЗАТ «Дніпродзержинський завод мінеральних добрив» (далі — «ДЗМД») у м. Дніпродзержинську в 22,0 млн. грн. з метою його подальшої реалізації. До складу цього пакету входять основні фонди (ці потужності до цих пір не виведені з експлуатації і знаходяться у стадії тимчасової консервації), які можуть бути використані при реалізації програми створення ядерно-паливного циклу, а саме при розвитку гідрометалургійного виробництва урану в Кіровоградській області, що дозволить заощадити значні державні ресурси і час його освоєння.

З метою об'єднання зусиль усіх гілок влади, профспілки та громадськості щодо невідкладного вирішення проблем, які склалися на промшайданчику колишнього ВО «ПХЗ» та у місті Дніпродзержинськ, а також враховуючи пропозиції членів Комітету,

Комітет вирішив:

1. Прийняти до відома інформацію Міністерства палива та енергетики України, інших центральних та місцевих органів виконавчої влади щодо стану виконання рішення виїзного засідання Комітету від 3 червня 2008 року №17/1 «Про розгляд екологічних і соціальних питань в районі розташування колишнього виробничого об'єднання «Придніпровський хімічний завод».

II. Рекомендувати:

Кабінету Міністрів України:

1. До 1 червня 2009 року: прийняти Державну цільову екологічну програму «Приведення в безпечний стан уранових об'єктів колишнього виробничого об'єднання «Придніпровський хімічний завод»; внести на розгляд Верховної Ради України законопроект яким буде визначено статус режимної території промшайданчика колишнього ВО «ПХЗ» та статусу прилеглих територій зі створенням адміністрації режимної території з наділенням її відповідними повноваженнями.

3. Невідкладно вирішити питання щодо визначення джерел (шляхом виділення коштів із Стабілізаційного фонду державного бюджету — Мінрегіонбуд, перерозподілу коштів бюджетних програм, де головним розпорядником є Мінпаливенерго, т. інш.) та забезпечення у 2009 році фінансування «Програми першочергових заходів щодо покращення екологічного стану міста Дніпродзержинськ на 2008—2009 роки», затвердженої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 12.11.2008 року №1425-р. Оскільки у 2008 році у зв'язку з відсутністю фінансування роботи в рамках Програми першочергових заходів із поліпшення екологічного стану м. Дніпродзержинська не виконувались, доцільно включити на 2009 рік заходи, які були затверджені розпорядженням Уряду на 2008 рік.

Відповідні рекомендації Комітет зробив низці міністерств і відомств та організацій, зокрема, Міністерству праці та соціальної політики України, Міністерству палива та енергетики, Міністерству охорони здоров'я, Центральному комітету Профспілки працівників атомної енергетики та промисловості України:

до 1 червня 2009 року відпрацювати та внести до Кабінету Міністрів України та Комітету спільні пропозиції щодо визначення на державному рівні статусу та забезпечення соціального захисту ветеранів уранового виробництва колишнього ВО ПХЗ.

Контроль за виконанням цього рішення покладено на народного депутата України, голову підкомітету з питань поводження з техногенними рідовидами та промисловими відходами, Шаго Євгена Петровича.

ВАЖЛИВО: ЗА ТЕМОЮ

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 18 березня 2009 р. №284-р схвалено Концепцію Державної цільової екологічної програми приведення в безпечний стан уранових об'єктів колишнього виробничого об'єднання «Придніпровський хімічний завод». Мінпаливенерго України визначено державним замовником Програми і доручено разом із заінтересованими органами виконавчої влади розробити і подати у чотиримісячний строк Кабінетові Міністрів України проект Державної цільової екологічної програми приведення в безпечний стан уранових об'єктів колишнього виробничого об'єднання «Придніпровський хімічний завод».

У Концепції, яка окреслює проблеми, на розв'язання яких спрямована Програма, зокрема, зазначається, що **Україна входить до першої десятки країн світу за показниками запасів, а також потенціалом видобутку і переробки уранової руди. Відновлення видобутку і переробки уранових руд, підприємств, які забезпечують розвиток атомної промисловості та енергетики, стримується у зв'язку з потребою у розв'язанні екологічних і технічних проблем галузі.**

Виробничим об'єднанням «Придніпровський хімічний завод» (далі — завод) протягом 1949—1991 років здійснювалася переробка уранових руд для виготовлення уранового оксидного концентрату із застосуванням методів гідрометалургійної переробки. Внаслідок використання осаджувальних технологій вилучення урану залишки уранових руд, збагачені переважно радієм-226 та іншими нуклідами уран-торієвих руд, накопичувалися на прилеглих територіях (переважно у ярах та балках, а також на верхній терасі р. Дніпра разом з відходами інших

гірничих і металургійних підприємств). Утворено сім хвостосховищ і два сховища відходів уранового виробництва, загальною площею 2,68 млн. кв. метрів, у яких накопичено близько 42,2 млн. тонн відходів загальною активністю майже 3,14х10⁵Бк.

Стан захисного покриття більшості хвостосховищ та інженерних споруд колишньої інфраструктури уранового виробництва на заводі погіршується під впливом природних факторів.

Значному ризику піддається населення, що працює на зазначеній території, оскільки існує практично вільний доступ на територію хвостосховищ та інших об'єктів заводу, забруднених радіонуклідами.

Низький рівень фінансового забезпечення виконання Державної програми приведення небезпечних об'єктів виробничого об'єднання «Придніпровський хімічний завод» в екологічно безпечний стан і забезпечення захисту населення від шкідливого впливу іонізуючого випромінювання, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 26 листопада 2003 р. №1846 (Офіційний вісник України, 2003 р., № 48, ст. 2528), унеможливив здійснення передбачених нею заходів у повному обсязі, реалізацію розроблених проектів у рамках зазначеної Програми, виконання вимог законодавства та, як наслідок, досягнення її кінцевої мети.

У зв'язку із зазначеним, а також для забезпечення розв'язання проблем екологічного, технологічного, медичного, соціального характеру необхідно прийняти Державну цільову екологічну програму (далі — Програма). Мети Програми передбачається досягти шляхом: створення умов для безпечного і сталого розвитку підприємств ядерно-паливного циклу, що розташовані на території колишнього заводу, у результаті здійснення заходів з демон-

тажу або дезактивації забруднених будівель, виконання дезактиваційно-рекультивувальних робіт на хвостосховищах та території заводу.

Серед варіантів розв'язання проблеми слід відзначити два основних. Перший варіант передбачає ліквідацію залишків інфраструктури уранового виробництва і хвостосховищ на території промшайданчика заводу.

Відходи, накопичені у хвостосховищах, слід перемістити з території промшайданчика у спеціально облаштовані місця для безпечного довготривалого зберігання відповідно до вимог нормативно-правових актів з питань екологічної і радіаційної безпеки.

Другий варіант передбачає збереження хвостосховищ на місці їх розміщення. Такий варіант не гарантуватиме населенню м. Дніпродзержинська безперешкодного розвитку підприємств і повного звільнення території заводу від регулюючого контролю. Такий варіант захисту може стримувати економічний розвиток регіону і є менш соціально привабливим. Оптимальним варіантом розв'язання цієї проблеми є перший.

Протягом 2010—2014 років передбачається здійснити підготовчі інженерні заходи, створити інфраструктуру для здійснення першочергових заходів з ліквідації, консервації або перепрофілювання уранових об'єктів на території промшайданчика заводу та поза його межами і ліквідувати найбільш небезпечні об'єкти.

Фінансування Програми передбачається здійснювати за рахунок коштів державного бюджету з урахуванням його можливостей, міжнародної технічної допомоги, а також за рахунок інших джерел.

Орієнтовний обсяг коштів, необхідний для виконання Програми, становить 85 млн. гривень.

СОЦІАЛЬНІ ЦІННОСТІ «ЕНЕРГОАТОМА»

Встречай праздник с бесплатной квартирой

Сегодня, пожалуй, трудно найти город, где бы строилось бесплатное жилье. Энергодар — счастливое исключение, потому что благодаря настойчивости и последовательности в решении вопросов социальной политики руководство НАЭК «Энергоатом» вместе с Запорожской АЭС уделяют большое внимание реализации социальных программ.

8 мая в городе энергетиков счастливым новоселам в торжественной обстановке вручили ключи от 72-х квартир.

Выступая перед новоселами, генеральный директор ОП ЗАЭС Вячеслав Тищенко сказал, что в НАЭК «Энергоатом» и на Запорожской атомной электростанции жилищное строительство не прекращается. Буквально напротив заселяемого дома есть еще две новостройки, в которых атомщики скоро получат отличные квартиры.

Знаменательно, что на торжественном заселении

дома присутствовали и ветераны Великой Отечественной войны. «Мы воевали за то, чтобы жизнь наших детей улучшалась. И рады тому, что сегодня они получают новые квартиры!», — сказал заместитель председателя городского Совета ветеранов войны Роман Ерш.

Новоселов также поздравили заместитель генерального директора по капитальному строительству Анатолий Казаев и начальник управления строительства ОП ЗАЭС Николай Мирошниченко. Они попросили жильцов

беречь свой дом, соблюдать порядок и чистоту в подъездах, чтобы он стал самым лучшим и самым красивым.

Символический ключ от нового дома вручен инженеру-электронщику учебно-тренировочного центра ОП ЗАЭС Алексею Матухно, а его супруге — праздничный каравай, которым она тут же поделилась с другими новоселами. Их пятилетняя дочь Таня спела для всех веселую детскую песенку.

Ключи от новых квартир вручали руководители атомной станции, строители, ветераны. По предложению Вячеслава Тищенко первыми их получили те новоселы, которые, следуя хорошей примете, пришли к своему дому с котами!

Евгений СУШКО

ПІД ЗНАКОМ ПАМ'ЯТІ І СЛАВИ

Вклоняємось великим тим рокам!

Пам'ять війни — це пам'ять серця. Цю пам'ять несуть крізь роки нові покоління, схиляючись у шані перед своїми прадідами, батьками, дідами, солдатами Великої Вітчизняної — живими і полеглими.

День Перемоги славутичани відзначають по-особливому тепло і урочисто.

На території молодого міста немає братських могил, але тут шанують 273 учасників минулої війни, які проживають у Славутичі. Відчуття спадкоємності поколінь безмежно дорогі для славутичан.

Напередодні свята делегація міста у складі представників міської влади, громадських молодіжних організацій та ветеранів війни відвідують братські могили навколишніх сіл, де

йшли запеклі бої за Дніпро. 8 травня в кіноконцертному комплексі міський голова зустрічається з ветеранами Великої Вітчизняної війни. За участю аматорів сцени для них відбувається святковий концерт, вручаються подарунки, лунають теплі слова подяки від усієї громади.

9 травня святкування розпочинається урочистим парадом ветеранів Великої Вітчизняної війни, представників трудових колективів і громадських організацій, депутатів міської ради, чле-

нів молодіжної ради та учнів загальноосвітніх шкіл. На центральній площі міста — урочистий мітинг і посвята першокласників у члени загальноомської громадської організації «Світлячки Славутича», яка об'єднує у своїх лавах учнів молодших класів. Покладаються квіти до пам'ятного знака «Героям Дніпра», який встановлено в міському парку. Гримить військовий салют, як данина шани і безмежної вдячності людям, які зламали хребет фашистському звірові. Солдатським обідом — смачною кашею пригощає польова кухня кожного учасника свята.

Людмила ЛЮБИВА

ЯДЕРНА ЕНЕРГІЯ: СТОРІНКИ ІСТОРІЇ

Улюблениця Нобеля, похресниця полонію

Серед багатьох видатних жінок Марія Склодовська-Кюрі сяє як окрема зірка надзвичайної величини і як символ відданості науці. Вона перший і єдиний двічі лауреат Нобелівської премії, вона першовідкривач радію, полонію, зрештою, вона мати двох видатних доньок, одна з яких також стала лауреатом премії Нобеля.

РОДИНА НАПОЛЕГЛИВИХ

У великій родині Склодовських нікого спеціально не виховували. Батько закінчив Петербурзький університет, повернувшись до Варшави і викладав фізику та математику. Мати утримувала жіночий пансіон, де навчалася дівчатка із поважних родин. П'ятеро їхніх дітей жили в гармонійній атмосфері доброзичливості, довіри і любові одне до одного. Взаємовиручка знадобилася вже в юні роки — діти рано втратили матір. Батькові було важко утримувати родину, але їхнє навчання залишалося головним. Марія, закінчивши із золотою медаллю гімназію, почала давати уроки, бо із старшою сестрою Бронєю уклали угоду: спочатку вивчиться сестра, а тоді допоможе стати на ноги Марії. Марія роками працює гувернанткою у найвіддаленіших куточках Польщі, а гроші відсилає сестрі, яка вчиться в Парижі.

24-річна Марія Склодовська влітку 1891-го у вагоні четвертого класу приїхала з Варшави до Парижа. Тепер Броня вже мала диплом і нещодавно вийшла заміж. Отож була готова прийняти Марію, яка збиралася вступати до Сорбонни на факультет природознавства.

Згодом Марія знайшла маленьку мансарду неподалік університету. Її кімната майже не опалювалася, не було ні світла, ні води. За день вона з'їдала лише скибку хліба з маслом, запивала чаєм і бігла на пари.

Дівчина з головою занурилася в науку і після закінчення університету отримала одразу два дипломи — з фізики та математики. Їй замовили серію експериментів із магнітних властивостей сталі. Щоб знайти вільну лабораторію для дослідів, Марія звернулася по допомогу до земляка Юзефа Ковальського. Він запросив її до себе в гості й обіцяв познайомити з колегою П'єром Кюрі — мовляв, може, у нього щось знайдеться. Той працював у Паризькій школі фізики та хімії й отримував 300 франків на місяць — майже стільки ж, як кваліфікований робітник на заводі.

Тендітна сіроока дівчина відразу сподобалася П'єрові. Вони багато говорили про фізику, про наукові досліді. Згодом почали зустрічатися. Коли ж П'єр запропонував Марії одружитися, та розгубилася. Вона давно поставила хрест на своєму особистому житті. Їхнє весілля було скромним. Молодята не вдягали обручок, не влаштовували прийому, навіть не вінчалися. На церемонію прийшли лише родичі та найближчі друзі.

Переїхавши до нової трикімнатної квартири, молодята на меблі вирішили не витрачатися. Завезли лише шафу для книжок, білий дерев'яний стіл, ліжко, два стільці та газову лампу. Із листів: «Життя нікому з нас не дається легко.

Потрібно мати наполегливість, а головне — впевненість у собі».

УТИЛЕННЯ СПІЛЬНОЇ МРІЇ

1896 року французький фізик Анрі Беккерель відкрив, що уранова руда здатна до випромінювання. Винятковою була не лише природа такого явища, а й те, що воно відбувалося безперервно. Водночас уранова руда не зазнавала жодних змін. Невже відкрито нове невичерпне джерело енергії?! Це питання стало темою дисертації молодого дослідника Марії Склодовської-Кюрі. Власними руками вона перебрала вісім тонн (!) уранової руди, перевірила всі мінерали з колекції Сорбонни.

Вивченням «променів Беккереля» Марія і П'єр займалися все життя. Марія запропонувала термін «радіоактивність», тобто здатність випромінювати. П'єр уважно стежив за ходом роботи, допомагав порадами. Щоразу, як тільки масштабні завдання вимагали співпраці, відомий фізик П'єр Кюрі ставав поруч з іншим фізиком — супутницею його життя Марією Кюрі. Зважаючи на важливість отриманих Марією результатів, П'єр припинив власні дослідження і приєднався до дружини. Тепер разом вони працюватимуть до кінця його життя, котре трагічно обірвалося 1906 року через нещасний випадок.

Ще 1898 року подружжя Кюрі, досліджуючи уранову руду, виділило нові хімічні елементи: полоній і радій, радіоактивність яких значно вища від урану. Повністю усвідомлюючи небезпечність відкритих елементів, мадам Кюрі занотує у щоденнику: «Досліджуючи сильно радіоактивні

речовини, необхідно вживати особливо ретельних застережних заходів. Різні предмети, які використовуються в хімічній лабораторії, а також потрібні для фізичних експериментів, самі швидко стають радіоактивними. Повітря в кімнаті, пил, одяг теж стають радіоактивними. Повітря перетворюється на провідник електрики. У тій лабораторії, де ми працюємо, ця напасть набула такої гостроти, що ми не в змозі мати жодного ізолюваного апарату». Через 60 років після відкриття радіо робочі зошити П'єра і Марії Кюрі залишалися джерелом радіоактивного випромінювання. Їхні сторінки зберегли чіткі відбитки пальців, які тримали ці записи.

Працювати в лабораторії для подружжя Кюрі було необхідніше, ніж їсти або спати. Відкриття світовою значення народжувалися в умовах, далеких від комфорту. Мрія П'єра про власну лабораторію не була реалізована за його життя. Подружжя власноруч пристосувало для роботи покинутий сарай зі скляним дахом, який протікав під час дощу, асфальтом замість підлоги і жалюгідним умеблюванням — кількома старенькими столами, шкільною дошкою, залізною пічкою із заржавілою трубою. Згодом Марія писала: «Відкриття радію було зроблене в умовах, які не забезпечують успіху, а сарай, де відбулася ця подія, виявився ов'яним чарівною легендою. Та цей романтичний елемент не приніс користі: він тільки виснажив нас і затримав просування роботи. За кращих умов усі наші дослідження за перші п'ять років можна було б звести до двох років і зменшити їхню напруженість».

Подав Віктор ПАВЛОВ

АТОМНІ ТАЛАНТИ

Золота весна «Вдохновения»

Юні танцюристи ансамблю спортивно-бального танцю «Вдохновение» Палацу культури «Енергетик» ВП ЮАЕС повернулися з Міжнародного дитячого фести-

валю-конкурсу «Сузір'я Праги — мир, творчість, дружба» із золотою медаллю.

Такою нагородою міжнародне журі відзначило рівень виконання, техніку танцю, оригінальні ефектні костюми, емоційність юних шанувальників грації та пластики, що представляли Южно-Українську АЕС. Найвищі оцінки заслужили і постановки керівника ансамблю «Вдохновение» Л. Самчинської.

Творчий форум проходив наприкінці квітня. Для участі у ньому з'їжджалися колективи із шести країн Європи.

Танцюристів з Южноукраїнська нагороджували народний артист СРСР і України, академік Академії педагогічних наук України, професор, художній керівник національного академічно-

го українського народно-го хору ім. Г. Верьовки Анатолій Авдієвський і повірений у справах України в Чеській республіці Олексій Заріцький. Вони були вражені тим, що в невеличкому місті-супутнику АЕС діє такий високопрофесійний колектив, і висловили на його адресу багато теплих слів та щирих побажань. У слові-відповіді ансамблю «Вдохновение» про атомну станцію, Палацу культури підприємства, на базі якого завдяки фінансовій підтримці ОП ЮАЕС працює низка сильних художніх ансамблів і студій.

Протягом семи днів танцюристи з Южноукраїнська не лише демонстрували свої таланти, а й спілкувалися з дітьми інших країн, знайомилися з культурою народів Чехії і Німеччини.

КОРИСНІ ПОРАДИ

ДОПОМОЖЕ ОЧАМ МЕД

Лікарі багатьох країн б'ють на сполох: зір стрімко падає навіть у маленьких дітей. Головні винуватці такої біди — комп'ютери і телевізори.

На думку медиків, допомоги очам витримати велике навантаження може мед. Цей натуральний продукт — незамінне джерело речовин, необхідних для здоров'я сітківки ока. Найкориснішим для очей вважають липовий мед.

Тому одразу після пробудження, приблизно за 10—15 хвилин до чищення зубів, рекомендується поволі розсмоктати столову ложку липового меду. Таку ж процедуру повторіть і перед сном. Причому треба знати, що цілющі властивості меду набагато посилюються, якщо в роті збережена природна мікрофлора.

При болю очей, катаракті, запальних процесах допомагають медові краплі на дистильованій чи джерельній воді — старовинний народний засіб. Доведено, що мед утворює надтонку захисну плівку на слизовій оболонці ока. Ця плівка допомагає зняти запалення, розслаблює м'язи очей і захищає очі від шкідливого впливу навколишнього середовища.

Засновник: Професійна спілка працівників атомної енергетики та промисловості України
Видавець: Редакція газети «Атомник України»

Адреса редакції: вул. Шота Руставелі, 39/41
оф. 814, м. Київ, 01033
Газета «Атомник України»

Головний редактор
Микола ПЕТРИЧЕНКО
Телефон/факс: 496-52-98
E-mail: atomnik@union.kiev.ua
atomnik@gmail.com

Газета виходить щотижня
Індекс — 21766

За точність викладених фактів відповідальність несе автор
Редакція листується з читачами лише на сторінках газети
При передруку посилання на «Атомник України» обов'язкове

Свідоцтво про реєстрацію
КВ №4480 від 21.08.2000 року
Газета віддрукована
у ПП «Трейд Інформ»: м. Київ,
вул. Новозабарська, 2/6.
Тираж 5000
Ціна договірна